

БОЈО ПИЖУРИЦА

ЧЕТИРИ ПРИЧЕ

ПРИЧА СА ПЛАНИНЕ

– Ви не знате какав је осећај пењати планину и освојити неки њен врх, а озго пуца поглед на све стране – рече човек који планинари.

– Ма пуца мени прслук за планину и њен поглед – добаци човек који добро примећује. – И не каже се пењати планину већ пењати се или успети се на планину, а и за то „озго” нисам баш сигуран.

– У ствари, није чар само у погледу него у самом успону, у тежњи висинама, у труду који човек улаже, у неизвесностима које га чекају. Није занимљиво оно што је очигледно, то је човеку увек било досадно, зато се ваљда и отискивао у непознато.

– А шта вам је то у планини па непознато? – упита човек који добро примећује. – Све су вам стазе маркиране, само пратите црвене стрелице нафарбане по стаблима. Осећао бих се као идиот да идем тако од дрвета до дрвета, од стрелице до стрелице. Сигурно се успаничите када дуже од пет минута не угледате ниједну, одмах зовете горску службу спаса, не могу људи од вас ни кафу да попију. Смешни сте са тим својим планинарењима, рафтинзима, кањонинзима, и причама како сте све издржали с болним жуљевима и мокрих гаћа.

– То за горску службу сте у праву – рече човек који планинари – једном сам их збиља позвао и дошли су са оним њиховим униформама, горском опремом, поткованим цокулама и сјајним кацигама. Међу њима била је једна девојка, спортски грађена, са линијама тела као Porsche 918 Spyder.

- Да можда мало не претерујете?
- Нипошто.
- Онда, да вас питам нешто – рече човек који добро примећује – да ли су јој линије кукова биле као предњи блатобрани код Leblanc Mirabeau?
- Не, биле су нешто блаже. Више су ме подсећале на оне фантастичне кривине сјајне хаубе Alfa Romeo 8C Competizione, Cuore Sportivo.
- Занимљиво, ти блатобрани не иду са таквом хаубом, да ви нисте нешто погрешили?
- Немогуће, утисак су појачавале елегантне линије њених уско припијених ластекс панталона које су завршавале негде ка унутрашњости бедара. Знам само да су јој груди биле као предњи браник код Mercedes-Benz AMG Vision Gran Turismo, нови модел.
- Лимитирана серија?
- Наравно.
- Хм, један сличан интересантан покушај већ је виђен раније на Volvo V90 Cross Country, спортски тип, брушени алуминијум, калибрисано огибљење, хромирани нагласци, пресвучен негоривим лаком високог сјаја, тај се користи за млазне авионе.
- Тако је, и мени се чинило да је све горело у самоуверености. Да сте само видели та рамена, тај врат, ту кожу, каква елеганција, какав мирис. Ти предивни, опојни лукови уливају такав спокој да човек пожели да ту наслони главу и тако проведе живот.
- Јесу ли јој рамена и врат били као седишта новог Maybach-a S 600 са комплетно електроподесивом лумбалном подршком?
- Нешто слично, само ојачани поликарбонатним слојевима, сигурни и у случају експлозије.
- Схватам, чврста али савршено удобна, а све функције се контролишу на додир.
- Баш таква, а онда сам подигао поглед, лепше лице и очи нисам видео у свом трагајућем животу.
- Чекајте, да погодим, је ли јој лице било савршено као дигитална инструмент табла новог Bugatti Veyron by Mansory Vivere интегрисана у заобљену траку која се простире у унутрашњост, у фантастично кристално плавој лед расвети?
- Баш такво, како сте погодили, а са ње вас гледају два очаравајућа светла ока па имате утисак да добијате сву смиреност овога света.
- Знам на шта мислите, рајски осећај, сви ти чаробни преливи великог екрана мултимедијалног система који доминира централном конзолом. Футуристичко решење.

– Кад ме је упитала како сам, глас јој је одзвањао хармонијом и топлином као музика из најновијег модела Maserati Levante GTS, премијум озвучење, 19 импресивних звучника, наутилус високо-тонци за редуковање акустичке рефлексије са ветробрана који превенирају дисторзију звука, пуштена тек-тек, да појача уживање у вожњи кроз неке слободне четинарске пределе. За потпуно лагану, опуштену вожњу, али та лакост наговештава и слуги страховиту моћ.

– Познат ми је тај осећај, још кад су четинари под снегом, обасјани уздигнутим сјајним сунцем, за то вреди живети. Какав јој је био осмех?

– Сигурно погађате. Осмех јој је био као предња маска најновијег Rolls Royce Phantom са модуларном луксузном платформом.

– Знао сам! – усхићено плесну рукама човек који добро примећује – досегнуто и чисто савршенство.

– Можете ли да замислите ту грациозност, плесала је при сваком покрету, као нови Jaguar F Type, кретала се спретно и нечујно изненађујући сваки центиметар неспремне природе.

– Реците ми, ко је био са њом?

– Са њом је било неколико спасилаца, а нарочито близак био је један, личио је на Range Rover Sport, теренац, 500 коња, карбон керамички дискови, страховите перформансе.

– Турбо?

– Да, турбо дабл микс, блиндиран, коњска снага по сантиметру кубном. Када ме тај зграбио за врат и одигао од земље, видео сам све звезде и путоказе разбацане по шуми.

– Шта даље намераваате?

– Планинарим с надом да ћу је поново срести, урезала ми се у сећање као Ferrari 812 Superfast кад сам га први пут видео, свака линија, свака тачка, свака боја и мирис, свако светло и диода, све оно што пробуди и изоштри посрнула чула у човеку. Плашим се да ће остати недостижна за мене као Bentley Continental GT Coupe, кросовер, премијум који је одговор на BMW Roadster Turbo. Она је право уметничко дело, померена до екстрема, фокусирана на постизање немогућег, савршено свесна важности баланса дизајна и функције. Изгледала је као да је пала директно из свемира као Lamborghini Terzo Millennio, стилизована свим чистим неоптерећеним дизајнерским елементима, без непотребних и сувишних линија. У њој сам видео сву раскош футуристичке естетике, без које нема хиперлепоте будућности. Била је потпуно нестварна, као да је форматирана технологијом течних суперкрстала до у микротачку, као да је космос у свом окриљу одлио савршени примерак најређега драгуља. Она је врхунац неприкосновене креативне слободe Аутора, где он уникатно доминира користећи златни пресек,

стварајући непоредивим тананим нивоом префињености, неком врстом досад невиђене дијамантске прашине, ново савршено решење. Зато треба мирне душе прогласити крај времена и отворити ново, па објавити оно што се жедно чекало – да је лепота спасла свет.

ПОСМАТРАЧ ПТИЦА

– Комшија ме стално посматра, кад год крочим у двориште, осећам његов поглед као да оне ситне, црвене ласерске тачке падају по мени. Падају и наокоштре ми сваку длачицу на кожи, изазивају ми такву нелагоду да је то неиздрживо. Још је наговорио своју жену и децу да исто тако пиље у мене. Осећам као да невидљива артиљеријска ватра њихових очију туче по мени и немам се где сакрити. Изађем у башту и седнем уз моју омиљену липу. Отворим неки часопис, сачекам који трен а онда га наглим покретом спустим и видим како се завеса на његовом прозору лако зањише. Шта ће вам већи доказ од тога.

– Чиме се ви бавите? – упита психијатар.

– Ја сам посматрач птица – одговори човек. – Обожавам да се маскирам и да им се прикрадам. Не треба да вам говорим колико су оне ћудљиве и плашљиве. Треба толико стрпљења, знања и вештине да би се човек прикрао птичицама. Када успем, уживам да их посматрам, са оним њиховим слатким кљуновима, шареним перјем и шашавим ћубицама. Све те мале лудице и каћиперке.

– Да ли вас занимају гнезда?

– Не. Нема никаквог узбуђења у гужвици савијених гранчица и гомилици малих пегавих јаја. То још увек нису птице. Не занимају ме ни голуждрави птићи, они показују ружну страну птичјег света. Али морам да кажем да поштујем њихову улогу, на себе преузимају све оно ружно да би птица засијала у свој својој лепоти.

– Шта је сврха вашег посматрања?

– Фотографисање. Фотографишем их и слике слажем у албуме. Чак две моје фотографије објављене су у *Пољопривредној ревији*. Златни вивак и пољска шева. Тако величанствено и тако ефектно. То су права мала ремек-дела. Сигурно сте свесни колико ми је то донело задовољства и радости.

– Какав је однос птице и човека?

– Исконски. Некада је Адам имао крила, али их је изгубио кад му је Бог узео ребро. Сигуран сам и да су рајске птице биле нека бића између птица и људи.

– Да ли себе сматрате успешним посматрачем?

– Донекле. Остваривао сам завидне резултате у погледу перспективе и позе, хватао јединство покрета птице и околине, хватао тачно оно што је Творац хтео да нам поручи. Знате, није лако уочити око птице и око неба како се усаглашавају у неком свом магичном дослуху. Тада чујем природу како пева. То је тренутак када сав свет стаје у једну тачку, слије се она вечна светлост и севне у оку птице.

– Да ли волите лептире?

– Лептири су прецењени. Имају нешто од лепоте, али је та лепота само привидно раскошна, а у ствари је монотона и празна. Они су ту да се мало зашарени свет. Птица је најсавршеније биће које је икад створено. Мисли се да је то човек, али није. Он мора да се бори са собом да би задобио свој лет.

– Да ли сте у скорије време имали неки значајнији успех?

– У последње време никако да направим добру фотографију. Урадим све како треба, прерушим се, прикрадем, чекам сатима, али доброг снимка нема па нема. Ухватим фокус, задржим дах, осетим дослух, али пред само окидање фото-апарата птица помери главу и то више није то. Одузима ми се онај драгоцен тренутак задовољства и осетим као да се и један део мене откине и ишчезне.

– Шта мислите, зашто птица помери главу?

– Дуго сам размишљао о томе. Мора да постоје неки таласи које само птица разуме. Када је тај талас повољан, онда је све савршено, птица то зна и идеално позира. Када талас промени амплитуду, она никако не сарађује, узмемирена је и јогунаста. Тада никако не можете да направите иоле пристојан снимак. То већ предуго траје, и знак је да ће се ускоро нешто веома значајно и крупно десити на свету. Оне јављају, а ми не разумемо.

– Која птица је најтежа за фотографисање?

– Водомар. Неухватљив је. Он осећа и зна све. Задржава се врло кратко на неком камену поред реке, а онда лако прхне и одлети. Лети ниско и блеска у огледалу воде. Савршен је, има ону металноплаву боју крила и наранџасто паперје на трбуху, има те боје као на Вермеровим сликама.

– Волите Вермера?

– Био је несхваћен за живота као и ја.

– Сматрате ли себе уметником?

– Не, нисам досегао тај ниво несхваћености. Човек мисли да је велики уметник, али он сигурно није ни пришао оној равни одакле би његова уметност била видљива Богу. Очигледно је да се мора све из почетка.

– Мислите да Бог не види ништа од човекове уметности?

– Ја мислим да Бог види само оно што му јављају птице.

БАРСКИ ИНТЕРМЕЦО

– Сале Баракуда – представи се висок, згодан младић девојци која је седела на округлој барској столици за шанком.

На себи је имала сребрнасту кратку хаљину припијену уз витко тело. Њене дуге ноге биле су прекрштене, а плава коса падала је тако да јој је заклањала пола лица. Пијуцкала је неко пиће боје махагонија.

– Зашто Сале? – упита.

– Духовита си, не питаш зашто Баракуда?

– То је очигледно, изгледаш као пират – рече смешећи се.

– А ти као неко кога треба отети и однети на пусто острво.

– То онда више не би било пусто острво.

– Ту си у праву, то би онда био центар света.

– Знаш ли да направиш колибу?

– Снашао бих се.

– Знаш ли да упецаш рибу?

– Због тебе бих научио.

– Знаш ли да упалиш ватру?

– Понео бих упаљаче.

– Знаш ли да читаш звезде?

– Каква су ти ово питања, ко си ти?

– Ја сам Силвија, поставила сам ти једноставна питања, прво о земљи, друго о води, треће о ватри, четврто о ваздуху. Чврстина, флуидност, топлина и кретање. На свако си дао погрешан одговор, Баракудо. У човеку живе сви ти елементи, од њихове коезистенције зависи како он гледа на свет који такође живи у сагласју тих елемената. Када се они прожимају, преливају и допуњавају у природи, онда имамо савршено место. Могуће је да међусобно разговарају на неком свом микронивоу. Исто је са човеком, зато има савршених места али нема савршених људи. Шта мислиш, зашто је то тако?

– Објасни ми.

– Видиш, то је зато што за савршенство човека недостаје још нешто што није од овога света.

– Шта је то?

– То сигурно није одлазак на пусто острво са непознатом женом.

– Не завитлавај – реци ми.

– Седи на земљу поред неке реке, упали ватру, осети поветарац на свом лицу, и размишљај. Ако осетиш један елемент, има наде за тебе, ако осетиш два, има наде за још неког твог, три, има наде за друштво, осетиш ли четири истовремено, обрадоваћеш човечанство. Али то је тек почетак... мораш да увидиш да ли сазна-

ње потиче из чулних опажаја и да ли се оно усавршава расуђивањем. Као што постоји празна ширина, постоји и пушта дубина, као и екстензија супстанце која се разлива у коначну разноликост, без снаге да ту разноликост уједини. Сазнање настаје из везе између утисака и идеја, оних трансценденталних. На том путу пази се лукавих сумњи, оне те могу удаљити од мисли о Богу, било да су спољашње или унутрашње. Разуме се, у тој фази већ си научио да их добро разликујеш. Ако тада будеш близак себи, бићеш близак и Богу. Очишћење срца увешће те у веру и познање Духа. Тада ћеш моћи да се радујеш. Без Духа, душа је мртва. Дух је свезнајући, свеприсутан, свемоћан, али ипак се мало које срце озари таквом чистотом да прими тај Дух у себе. Живот Духа није онај живот који зазира од смрти, већ је он истина по себи, он увек, и у апсолутној расцепканости, налази сам себе. Онај ко егзистира стално је у постојању. Стварно егзистентни субјективни мислилац подражава, стално мислећи, своју егзистенцију и преобраћа све своје мишљење у постојање. Човек, то је Дух, упамти Баракудо. Ето толико, надам се да сам била јасна – рече згодна плавуша, лагано устаде и одшета на својим дугим ногама према излазу из бара, праћена чежњивим погледима свих присутних гостију.

– Опасна женска, а? – намигну му бармен.

– Више луда него опасна, шта је пила?

– Рум.

– Шта знаш о њој?

– То је Силвија, доктор филозофије, ретко разговара с мушкарцима. Разговор је само незнатна рефлексција нашег унутрашњег живота и то никад довољно учтива. Међусобни односи почивају на теорији круга, разговори теку од једног до другог човека, додирну непознате људе и врате се у почетну тачку. Сва жива бића на земљи лако се разумеју, али не и човек. Тешке и грубе речи оптерећују земљу, тамо где су ружни предели сигурно се ружно и говори. Она дивна тропска острва сигурно су таква због лепог говора, песме и плеса тамошњих људи и цвркута рајских птица. Савршенство овога света, то је срећан човек. Лоше је све оно што нас спречава да постигнемо добро. Ми трагамо за истином али наилазимо на неизвесност. Улице су само црне реке градова То да га надвисује бесконачно много ствари, највеће је достигнуће разума. Друштво пропада јер је човек морално ослабљен. Сиромаштво је пораз политике. Коучинг и филотерапија су злоупотребе филозофије. Срећа је једино везана са смислом. Смисао и нада су крила човеку. Шта пијеш?

Младић наручи пиво, заћута и загледа се у мехурасту пену која се лагано уздизала према округлом рубу тек отворене флаше.

У СУДНИЦИ

– Морате престати с тим вашим послом – рече судија, а његове речи се одбише о зидове суднице број 12. – За сада ћу вас благо казнити, и то новчано, и да знате, следећи пут нећу бити тако благ.

– Нисам ни навикла на благод – тихо рече проститутка, згодна, лепа црнка, тек зашла у тридесете. – Углавном сам од мушкараца доживљавала грубости и глупости.

– Рекох вам, боље пронађите неки други посао, то вам је мој савет – строго рече судија. – Не желим да вам држим придице, али размислите куда све то води. Ви сте млади и, ако смем да приметим, лепо и згодни, зашто да то сулудо трошите на неке непознате мушкарце.

– Мучно је то објаснити, господине судија, они хоће да за тих пола сата добију комплетну психофизичку терапију.

– Нисам знао да сте психотерапеут.

– Питајте неке ваше колеге. Они углавном траже додатних пола сата и за то време само причају, жале се на све и свашта. Уосталом, објавићу то у мојој књизи која ће ускоро бити завршена.

– Сјајно – рече судија – надам се да ћу добити примерак.

– Наравно, и то са посветом и бројем телефона.

– Реците ми, шта видите у тој својој професији?

– Видите, ви делите правду, а ја разумевање и какву-такву љубав. Кад не добију правду, добију фрустрацију и онда такви долазе код мене. Правду од жене, деце, друштва. Правда је директно повезана са истином, а не зна се чега су људи више жељни – правде, истине, разумевања или љубави. Када би им то пружили, то би била идеална и срећна заједница. Неко је у свом давању заказао, баш нешто мислим, ко ли је то.

– Ја се само држим закона.

– Закони само показују колико је човек слабо биће. Човек је опкољен и притешњен безбројним законима. Уместо да јачате човека, ви јачате законе, што више закона, то слабији човек.

– Ипак, мора да се зна ред.

– Не може бити реда у друштву ако нема реда у човеку. Ја и помажем да сви они успоставе са собом некакав ред који им је давно пољуљан. Радим то на више нивоа, од чисте физике па до фантазије.

– Занимљиво – рече судија – човек јесте компликовано биће.

– Да ли ви имате неку омиљену фантазију? – упита црнка.

– Ја сам одувек хтео да будем ватерполиста, у кревету бих желео да ставим ватерполо капицу а да жена буде умотана у мрежу, али нажалост моја жена и није нешто маштовита. Имам и мрежу и капицу, али она није расположена за петерце.

– Занимљиво, јесу ли вас родитељи охрабривали у вашим жељама?

– Отац ми је говорио да нећу постићи ништа у животу, да од мене сигурно неће ништа бити.

– Погрешио је, зар не?

– Родитељи су један велики терет, не зна се када је тај терет већи, кад су млади или кад остаре. Њихова очекивања лебде над човековом психом као некаква скрама и не дају јој да дође до ваздуха. Брзо ће доћи време када родитељима неће дозвољавати да васпитавају своју децу, радиће то неко много стручнији од њих. Не познајем никога кога родитељи нису упропастили. Та њихова као љубав је само накарадна потреба да се утиче на нечији живот, и не стају док га кроз не упропасте. Родитељи су очити пример да је љубав себична.

– Који се број налази на вашој капици?

– Пет. Пет као петерац. То је прави мушки број, број за лидера. Жена би одмах осетила доминацију и потчинила би се. Још онако умотана у мрежу, лако би се предала и препустила. Жена само формално жели равноправност, а у ствари чезне да буде отаца, рањена и побеђена. Тако савладана у стању је да воли дуго и дубоко, без остатка. Када је жена равноправна или доминантна, она презире мушкарца. Једноличност и навика учине да жена изгуби импулсе и упокоји страсти. Моја жена је одавно ушла у ту фазу. Треба јој неко да распламса забрављене нагоне, а то сигурно нисам ја. Ту не помаже ауторитет судије. За такву жену и таквог мужа срећа не станује у истој кући.

– Какав је ваш однос са колегама?

– Систем је направљен тако да су сви љубазни али нико никог не подноси. Људи иду ходницима и осврћу се. Човек је створен да гледа и хода право испред себе, али савремени човек се све више осврће. Нарочито судија. Не можеш бити судија ако се не осврћеш, то ће ускоро сигурно бити и обавезни део судијског испита.

– Да ли сте ви срећан човек?

– Судије су вам најнесрећнији људи, толика очекивања од њих, толико глади за правдом а тако мало правде на свету. Тако судије трагају за истином које нема и деле правду која измиче.

– Човеков карактер се мења већом брзином него што право може да испрати – закључи црнка.

– Ја се само трудим да поштено радим свој посао.

– Поштен човек није низашта, то ваљда знате, ту нема посла ни за мене, ни за вас – враголасто рече црнка и крену према вратима.

Још дуго је судија ослушкивао рески звук њених потпетица, које су у једнаком ритму оштро одзвањале низ ходник суда.